

**KONVENCIJA O NEDJELJNOM ODMORU
(TRGOVINA I KANCELARIJE)
1957 (Br. 106)**

Član 1

Odredbama ove konvencije će se dati dejstvo ovoj konvenciji ukoliko to nije učinjeno kroz mehanizam za statutarno utvrđivanje zarade, kolektivnim sporazumima, odlukama arbitraže ili na drugi način saglasan nacionalnoj praksi kako dozvoljavaju nacionalni uslovi.

Član 2

Ova konvencija primenjuje se na sva lica, uključujući učenike na praksi u datoj oblasti (šegrte), zaposlene u sledećim ustanovama, inisututucijama ili upravnim službama, javnim i privatnim;

- (a) ustanove koje se bave trgovinom
- (b) ustanove, insitucije ili upravne službe u kojima zaposleni uglavnom rade u kancelariji, uključujući i kancelarije lica koja se bave slobodnim profesijama;
- (c) ukoliko dotična lica nisu zaposlena u ustanovama koje se pominju u članu 3 i ne podležu nacionalnim propisima ili drugim aranžmanima u pogledu nedeljnog odmora u industriji, rudnicima, transportu ili poljoprivredi –
 - (i) delatnosti (grane) u oblasti trgovine kojima se bave ostale ustanove
 - (ii) delatnosti (grane) kojima se bave ostale ustanove u kojima su zaposleni uglavnom anagažovani na kancelariskim poslovima;
 - (iii) mešovita trgovačka i industrijska preduzeća.

Član 3

1. Osim ovih, konvencija se primenjuje i na lica zaposlena u takvim ustanovama (preduzećima) kako Članica koja ratifikuje konvenciju precizira u izjavi koja prati ratifikaciju;

- (a) ustanove, institucije i upravne službe koje pružaju lične usluge;
- (b) poštanske i telekomunikacijske službe;
- © novinske kuće; i
- (d) pozorišta i mesta javne zabave.

2. Svaka Članica koja je ratifikovala ovu konvenciju može nakon toga da dostavi generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada izjavu kojom prihvata obaveze konvencije u pogledu ustanova pomenutih u prethodnom stavu a koje već nisu precizirane u prethodnoj deklaraciji.

3. Svaka Članica koja ratifikuje ovu konvenciju ima obavezu da navede u svom godišnjem izveštaju saglasno članu 22 Ustava Međunarodne organizacije rada do koje mere je dato ili se predlaže da se da dejstvo odredbama ove konvencije u pogledu ustanova na koje se poziva stav 1 ovog člana a koje nisu obuhvaćene izjavom datom u skladu sa stavovima 1 ili 2 ovog člana, i osim toga ima obavezu da navede svaki napredak koji može da se napravi u cilju postepene primene konvencije u ovim ustanovama.

Član 4

1. Gde je neophodno, odgovarajući aranžmani moraju se sklopiti u cilju definisanja granice kojom se odvajaju preduzeća na koje se ova konvencija primenjuje od onih na koje se ne primenjuje.

2. Uvek kada nije potpuno jasno da li je ustanova, institucija ili upravna služba ona na koju se ova konvencija primenjuje, pitanje treba da reši ili nadležni organ vlasti nakon dogovora sa zainteresovanim reprezentativnim organizacijama poslodavaca i radnika, gde one postoje, ili na drugin način koji je saglasan nacionalnom zakonu ili praksi.

Član 5

Nadležni organ vlasti može da preduzme mere sam ili putem odgovarajućeg mehanizima u svakoj zemlji da bi iz primene ovih odredaba izuzeo:

- (a) ustanove u kojima rade samo članovi porodice poslodavca koji nisu i ne mogu se smatrati lica koja rade za zaradu;
- (b) lica koja su na rukovodećim položajima.

Član 6

1. Sva lica na koja se ova konvencija primenjuje, sem ako nije drugačije predviđeno sledećim članom, imaju pravo na neprekidni period nedeljnog odmora koji se ne traje više od 24 sata u toku svakog intervala od sedam dana.

2. Nedeljni odmor se mora, gde god je to moguće, istovremeno odobriti svim zainteresovanim licima u svakoj od ustanova (preduzeća).

3. Period nedeljnog odmora mora, kad god je to moguće, da bude istog dana u nedelji koji je utvrđen kao dan odmora u skladu sa tradicijom ili običajima date zemlje ili oblasti.

4. Tradicije i običaju verskh manjina moraju se, koliko god je to moguće, poštovati.

Član 7

- 1. Tamo gde je priroda posla, priroda službe koju obavlja ustanova, obim populacije koja se ima uslužiti, ili broj lica zaposlenih takav da odredbe člana 6 ne mogu primeniti, nadležni organ vlasti ili putem odgovarajućih mehanizama u svakoj zemlji, mogu se preduzeti mere za primenu posebnog rasporeda

nedeljnog odmora, gde je odgovarajuće, na posebne kategorije lica ili posebne vrste ustanova koje su predmet ove konvencije, uz vođenje računa o svim potrebnim socijalnim i ekonomskim aspektima.

2. Sva lica za koja važe pomenuti posebni rasporedi imaju pravo, u pogledu svakog intervala od sedam dana, na odmor u ukupnom trajanju koji je isti (ekvivalentan) makar kao period predviđen članom 6.

3. Lica koja rade u delatnostima ustanova koje podležu posebnom rasporedu, tj. u delatnostima koje bi da su nezavisna, podlegala odredbama člana 6, podležu odredbama ovog člana.

4. Sve mere u pogledu primene odredaba stavova 1, 2 i 3 ovog člana preduzimaće se u dogovoru sa zainteresovanim reprezentativnim organizacijama poslodavaca i radnika, gde takve postoje.

Član 8

1. Privremena izuzeća, ukupna ili delimična (uključujući i suspenzije ili redukcije perioda odmora) iz odredaba člana 6 i 7 može u svakoj zemlji da odobri nadležni organ vlasti ili se one mogu odobriti na bilo koji drugi način koji odobri nadležni organ vlasti koji je saglasan nacionalnom zakonu i praksi-

(a) u slučaju nesreće, koja se dogodi ili predstavlja pretnju, više sile ili hitnog rada u prostorijama i sa opermom samo do mere do koje je neophodno da bi se izbeglo ozbiljno mešanje u oblast redovnog rada ustanove;

(b) u slučaju velike potrebe za radom do koje dolazi usled posebnih okolnosti, ukoliko se od poslodavca ne može očekivati da ga obavi na redovan način može se pribeci drugim merama;

© da bi se sprečilo propadanje lakokvarljive robe.

2. U utvrđivanju okolnosti u kojima se mogu odobriti privremena izuzeća u skladu sa alinejama (b) i (c) prethodnog stava, zainteresovane organizacije poslodavaca i radnika, gde takve postoje, moraju se konsultovati.

3. Gde su primenjuju privremena izuzeća u skladu sa odredbama ovog člana, zainteresovana lica moraju dobiti nadoknadu odmora u ukupnom trajanju a koji najmanje mora trajati koliko i period predviđen članom 6.

Član 9

Prihod lica koja su predmet ove konvencije zbog primene mera koje se preduzimaju u skladu sa ovom konvencijom neće se smanjivati ukoliko su zarade regulisane zakonima ili propisima ili podležu kontroli upravnih organa.

Član 10

1. Adekvatne mere se moraju preduzimati da bi se obezbedila odgovarajuća primena propisa ili odredaba o nedeljnom odmoru, putem adekvatne inspekcije ili na drugi način.

2. Tamo gde je to odgovarajuće načinu na koji se odredbama ove konvencije daje dejstvo, preduzeće se potrebne mere u vidu kazni kako bi ova konvencija stupila na snagu.

Član 11

Svaka Članica koja ratifikuje ovu konvenciju mora da u svoje godišnje izveštaje saglasno članu 22 Ustava Međunarodne kancelarije rada da uključi-

(a) spiskove kategorija lica i vrsta ustanova koje podležu posebnom rasporedu nedeljnog odmora kako je predviđeno članom 7; i

(b) informacije o okolnostima u kojima se mogu odobriti privremena izuzeća u skladu sa odredbama člana 8.

Član 12

Niti jedna odredba ove konvencije neće uticati na zakon, arbitražnu odluku, običaj ili sporazum kojima se obezbeđuju povoljniji uslovi za zainteresovane radnike od onih koji su predviđeni ovom konvencijom.

Član 13

Odredbe ove konvencije može da suspenduje vlada bilo koje zemlje u slučaju rata ili druge hitne situacije koja predstavlja pretnju za nacionalnu sigurnost.

Član 14

Službena ratifikovanja ove konvencije dostavljaju se generalnom direktoru Međunarodnog biroa koji će ih registrovati.